

Դաւանանն, որ դեղին մօրուօք

բարձրագույն մարդ մ'էր, յայտ-
նեց թէ իր անունը Սօքրատէս է և ե-
լեւմտեց նախարարութեան պաշտո-
նատար մ'էր: Իւր անձին և գործած
ոճրին շարժառիթներուն վրայ ման-
րաման տեղեկութիւն գեւ չտուած
փախել սկսաւ: Թոյն կընած լինելուն
կասկածը փախուելին քննութեամբն
հաստատուեցաւ և առած թոյնն ալ
մկնդեղ էր: Բժշկական այլ և այլ
միջոցներ փորձուեցան թոյնին ազդե-
ցութիւնը կտրելու համար, և մտա-
կայ դեղաբանէն անդեղայինք բեր-
ւեցան: Բայց ոճրագործն 'ամենայն
գորութեամբ ընդդիմացաւ այն դե-
ղերը խմելու, այնպէս որ հարկ եղաւ
բռնութեամբ բերնէն ներս մտցնել:
Ինքնակոչ Սօքրատէս վերը յիշուա-
ծէն աւելի յայտնութիւն մ'ընելէք
ուղեր, Բայց տակաւին ճշդիւ հաս-
տատուած չէ թէ ե'րբ կ'ընէր էք մը-
կընդեղը, որովհետեւ զինքը բռնել
ուղղող կնոջ հետ կուռեկէ կը հասկը-
ուի թէ բռնուիլ էք ուղերը Սոքրատէս
ուղեկն խածկեր էք անոր ձեռքն, որ
խեղճ կ'ընէր Բժշկաց խնամարկու-
թեան յանձնուեցաւ:

Բ. Դուռը Կաթոլիկ ազգայնոց
վէճին վրայ հետեւեալ շրջաբերական
ծանուցադիրը զրկեց մայրաքաղա-
քիս դեսպանաց:

«Կաթոլիկ Հայոց անջատական
(Հակահատուկեան կամ Հակաբնութե-
րութեան) մտաւն ընտրուած Գեր. Քիւ-
բէլեան պատրիարքին հրաժարումն
առիթ առաւ Հատուկեանց կիլիկիոյ
կաթոլիկոսութեան ամբողջ պահան-
ջները ինչպստ Գեր. Հատուկի, և
այսպէս Կաթոլիկ Հայոց խնդիրն՝ որ
մտապնդութեան մէջ կ'ընկած էր, նո-
րէն կ'ընդանացաւ և Բ. Դուռն նա-
խարարաց խորհրդածութեան նիւթ
եղաւ:

Գեր. Հատուկ, կայսերական կա-
ռավարութեան հրամանաւ և Պօլիս
վերադառնալէն ի վեր, իւր կուսակ-
ցութեան և գեւապանական բարձր
ազդեցութեանց օգնութեամբ իւր
վերընտրութեան ճանքաները կը
պատրաստէր: Բէվէրստըուս անուն
կոնդակն, որ Հայ-կաթոլիկ հաւա-
քակութեան վարդապետութիւնն
ները Պապին ձեռքը կը յանձնէր և
այսպէս կայսերական կառավարու-
թեան իրաւունքները կը զրաւէր,
Գեր. Հատուկն անկման պատճառ
և կիլիկիոյ կաթոլիկոսութեան մէջ
վերահաստատուելուն արգելք լինե-
լով, Գեր. Հատուկ, այս անգամ՝ Հը-
ռոմ կեցած ժամանակ Պապէն ստա-
յած առանձնական կոնդակ մը Բ.
Դուռն ներկայեց, որոյ մէջ Բէվէրստը-
ուս կոնդակին այն ամեն տրամա-
դրութիւններն որ Հայ-կաթոլիկ հա-
տարակութեան հերձմանը պատճառ
եղած և Բ. Դուռն զգուշացուցած
էին, ջնջուել էին: Բ. Դուռն չկրնար
ընդունիլ, որ Հայ-կաթոլիկ եպիսկո-
պոսունք, որք ուրիշ ոչ-մահմետա-
կան հասարակութեանց հոգեւոր գը-
լուխներուն պէս քաղաքային իշխա-
նութիւն մ'ունին, գաւառական ժո-
ղովոց կանդամակցին և պետութեան
պաշտօնատարներուն դէմը կ'ստանան
Բէվէրստըուսի կոնդակին տրամադ-
րութեան համեմատ Հըռոմի ամբողջ
ընտրութիւնն ու անուանին և հետեւա-
բար Սուլթանին իշխանութեանց զատ
ուրիշ իշխանութեանց մը կախում մը
ներան ուղղակի:

Միւս կողմէ, այն ծանրակշիռ
ներգործութիւնն ու իշխանութիւնը
զոր Հըռոմի Բարեկանտան գործա-
ծել կուզէր Կաթոլիկ Հայոց քաղա-
քային իրաւասութեան և եկեղեցա-
կան վարչութեան մէջ, Բ. Դուռն իւր
հպատակաց մէկ մասին վրայ ունե-

ցած իրաւանց ժխտում լինելով, այն-
պիսի նախընթաց մը կը հաստատէր,
որով ջնջմանին կաթոլիկոսն ալ իրա-
ւունք կ'առնար նայն օգուտը պա-
հանելու: Լուսաւորչական Հայոց մեծ
հասարակութեան համար:

Այս պատճառներով Բ. Դուռն
պատրաստուելու էր Գեր. Հատուկը
պաշտօնակ ընել և Հակահատուկե-
անց օրինական գէրքը ճանչել իբրեւ
ներկայացուցիչ Հայ-կաթոլիկ հա-
տարակութեան:

Սակայն Գեր. Հատուկ յայտարա-
րելով թէ Պապէն ստացած նոր կոն-
դակի մը գործութեամբ Հայ-կաթոլիկ
հասարակութեան հին արտօնութիւնն
ները վերադարձնելու իշխանութիւն
ունէր, Բ. Դուռն անոր Գեր. Քիւ-
բէլեանի յաջորդելու համար ըրած
խնդիրը նկատողութեան առաւ: Եւ
իրօք, Բ. Դուռն Գեր. Հատուկի Պէ-
րաթին իրեն վերադարձնելու որ և է
արգելք մը չունէր, քանի որ Գեր.
Հատուկ ամեն բան առջի վիճակին
մէջ վերահաստատուել կը խոստանար:
Կը թուէր որ Գեր. Հատուկն նոր գէր-
քը վերջ պիտի տար Հայ-կաթոլիկ
հասարակութեան մէջ ծագած գըժ-
տութեանց: Հետեւաբար նախարարաց
խորհուրդը Գեր. Հատուկի վերահաս-
տատութիւնն արդեւ Սակայն ար-
դիւնքն յուսացուածին պէս չեղաւ:
Անջատականք իրենց բողոքանաց վը-
րայ անդրդուելի կեցան և ամենայն
գործութեամբ նորոգեցին Միւս-Եպար-
քոսին առջի և մինչև կայսերական
պալատը հասուցին: Գեր. Հատուկն
խոստանաց վրայ բնաւ վստահութիւն
չունէր: Ընդհանրապէս իր հա-
տակներն թէ տակէց տաւ իրենց
գանդատի նիւթ եղած մեքենայու-
թիւնը և յուզմունք նորէն պիտի
սկսին յիշուել եկեղեցականին ձեռքը:
Վերջապէս կը խնդրէին որ Գեր.
Քիւբէլեանին տեղ ուրիշ պատրիարք
մը գրուի իրենց կառավարութեան,
կամ գո'նէ Գեր. Հատուկին ընտրելի-
ութիւնն իւրաց թողուի՝ եթէ նոր
պատրիարքին ընտրութիւնն ազդա-
յին ժողովոյ ձեռքը պիտի կատար-
ուէր:

Բ. Դուռն հակառակ շահերն հաշ-
տեցնելու նորէն փորձ փորձեց: Բայց
իւր ջանից միտի արդիւնքն եղաւ
ապացուցանել թէ հաշտութիւնն ան-
հնարին էր: Իրաց այս վիճակին առ-
ջի՝ երբ Բ. Դուռն իւր որոշման գոր-
ծադրութիւնը գաղթեցնել կը խոր-
հէր, Գեր. Հատուկ առաջին առաւ
այնպիսի լուծում մը ներկայելով, որ
կրնար ընդունուիլ:

Առաջարկեց հրաժարիլ Հայ-կա-
թոլիկ հասարակութեան հոգեւոր գը-
լայն վերաբերելու ամեն քաղաքային
իշխանութիւններէն, Հետեւաբար կի-
լիկիոյ կաթոլիկոսն և անոր հոգեւոր
փոխանորդներն ու պատուիրակները
մի միայն իրենց եկեղեցական պաշ-
տամանց շրջանակին մէջ պիտի փախ-
ւին, որոց համար Հըռոմի Բարեկան-
տային կախում պիտի ունենան:

Այս կերպիւ հասարակութեան
քաղաքային իշխանութիւնները կա-
ռավարութեան կը վերադառնան:
Բայց որովհետեւ Օսմանեան օրինաց
նախատեսած ինչ ինչ պարագայից
մէջ չեն կրնար կառավարութեան
ձեռքը գործածուիլ, փոխանորդա-
բար ազգային ժողովոյ մը պիտի
յանձնուին, որ ազգին երեւելաց
մէջէն ընտրելու 12 անդամ պիտի
բարկանայ պատասխանատու մնալով
Բ. Դուռն առջի: Գաւառաց մէջ Հայ
կաթոլիկ եպիսկոպոսներն ոչ ևս պի-
տի նստին վարչական խորհրդոց մէջ,
և անոնց տեղ նոյն հասարակութեան
երեւելներէն ախարհական անձինք
պիտի նստին Պարզ խօսելով հոգե-

ւոր իշխանութիւնն այլ ևս չպիտի
միանայ քաղաքական իշխանութեան
հետ կիլիկիոյ կաթոլիկոսին ձեռքն,
որ այսուհետեւ կրօնական մասին մի-
այն Հըռոմի ամբողջ կախում պիտի
ունենայ:

Այս նոր պայմաններուն մէջ նա-
խարարաց խորհուրդը կայսերական
հրամանագիր մը հանել տուաւ Հայ-
կաթոլիկ հասարակութեան պատրի-
արքական Պէռաթը Գեր. Հատուկի
տրուելու համար: Եթէ անջատա-
կանք իրենց ընդդիմութեան վրայ
պնդեն, ազգային ընկեց, եկեղեցեաց,
հիւանդանոցաց և այլոց բաժանումը
պիտի կատարի երկու կուսակցութեանց
թիւն հիմ բռնուելով:

Եւ որովհետեւ Բ. Դուռն չկրնար
երկու Հայ-կաթոլիկ պատրիարք
հաստատել, պիտի ջանայ անջատա-
կան կողմն ալ գո'ն ընելու եղանակ
մի գտնել, փասն զի անոնք ալ Սուլ-
թանին հաւատարիմ հպատակներն
են և նոյն իրաւունքն ունին կայսե-
րական կառավարութեան խնամաց
վրայ:

Այսու մտնային Բ. Դուռն իւր
տուած որոշումէն անպատեհութիւնն
ներ ծագելու մտին ունեցած կաս-
կածներն ալ պէտք չէ ծածկէ: Հայ-
կաթոլիկ հասարակութեան քաղա-
քային իրաւասութիւնը պահպանելու
և գործադրելու պաշտօն ստացող
ազգային ժողովը պիտի կրնայ ազատ
մնալ այն ազդեցութիւններէն, որք
անջատականք վրայ իշխանութիւն
բանեցնելու պիտի աշխատին, և պի-
տի կրնայ կառավարութեան դիտա-
ւորութիւններուն կատարելապէս պա-
տասխանել:

Բ. Դուռն աւելի լուր կը համա-
րէր որ Բէվէրստըուսի հրատարակու-
թեանն առաջ կեցած վեճակը վերա-
հաստատուէր: Բայց տէրութեան
գանձած ներկայ ծանր պարագայից
մէջ կառավարութիւնն ուղեց վերջ
տալ այնպիսի խնդրոյ մը, որ Հայ-
կաթոլիկ հասարակութեան գրգռու-
թեանն առիթ լինելէ զատ՝ ուրիշ ան-
սակ շահուց ալ կը գալէր:

ՀՆՈՍԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այս առաջը հասած հեռագիր

Լոնտոն 22 ապրիլ.
Բարեկանց հրաւիրանէն եկած հե-
ռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Անգլիա-
կան զօրքն ապրիլ 4ին Ալթիմոյթ Թա-
ղաւորին հրամանատարութեան ներքեւ
գտնուող 11,000 զուլաներուն դէմ յաղ-
թական պատերազմ մը մղելէ յետոյ,
յաջորդէ Եթովի բերդին մէջ պաշար-
եալ Բիրտըն գնդապետին զօրաց օգնել:
Այս պատերազմին մէջ զուլաներն 2,300
հողի և Անգլիացիք 220 հողի կորուսե-
րն:

Եթովի բերդին օգնութիւն տանելէ
ետեւ, լորտ Ալթիմոյթ յառաջ խաղացե-
րէ մինչև Ֆրիկոլմա ուստից զուլաներուն
իշխանի մայրաքաղաքին վրայ պիտի
քալէ:

Բեյրութի 22 ապրիլ.
Բաղադին կառավարիչ Բուրքի զօրա-
վարը տուներուն հսկողութեան համար
սպահովութեան միջոցներ տնօրինեց և
զէնք վաճառելն արգիլեց:

Վիեննա 22 ապրիլ.
Շուվալովի կոմսն հոս կ'սպասուի:

Պրիւսիա 22 ապրիլ.
7300 հանքահան գործաւորը գործա-
դու ըրին:

Հոմ 22 ապրիլ.
Ռամկալարական կուսակցութեան
ղլուխներուն մէկ ժողովն ընդհանուր
քուէարկութեան ի նպատակ երեւութեան
մէջ յարուցանելիք յուզման նկատմամբ
կարկադանի զօրապետին առաջարկած ու-
րուցմն ընդունեց: Առաջնապետի ժո-
ղովը մը գումարումը պահանջող որո-
շումը մերժուեցաւ:

Լոնտոն 22 ապրիլ.
Անգլիական զօրաց զուլաներուն վը-
րայ տարած յաղթութեանց լրոյն վրայ
արժեթիւղները բարձրացան:

Լոնտոն 22 ապրիլ.	
Օսմ. Քօնս.	11 1/4
Փրիւ. 1863	44
» 1869	44
» 1871	48 1/2
» 1872	21 1/2
» 1873	42 1/2
» Եղիպտ.	62 3/4
Անգլ. Քօնս.	99 1/4

Փարիզ 22 ապրիլ.	
Օսմ. Քօնս.	11,82 1/2
Գաղղ. Քօնս.	50/0 79,40
» »	» 81,72 1/2
» »	» 113,52 1/2

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ

Պոլսայի կայսերական տեսուչ Ա-
պէտին պէ՛ճ Տիարպէ՛քլիքի և Խար-
բերդի գաւառաց համար կայսերա-
կան առաջին տեսուչ անուանեցաւ:

Կարնոյ կուսակալութեան նախկին
օգնական (մուսալիմ) Մանա Էֆէն-
տին կայսերական երկրորդ տեսուչ
անուանեցաւ: Միւթէմպիլիկի աստի-
ճանաւ,

Բէթիմպիկի նախորդ կառավարիչ
Ճալիլ փաշան Գըրդ քիլիսէյի կա-
ռավարիչ անուանեցաւ:

Տպագրական դիւանին նախորդ
տեսուչ Մաճիւս պէ՛ճ Կիւմլիճնայի
կառավարիչ անուանեցաւ: Բուճէլիկի
պէ՛ճ յէրպէ՛յութեան աստիճանաւ:

Լալիսի նախորդ կառավարիչ
Եօրիկ փաշան Տիմէթօքայի կուսա-
վարիչ անուանեցաւ:

Եօղլատի նախորդ կառավարիչ
Արիֆ փաշան Գէօթահայի կուսա-
վարիչ անուանեցաւ:

Միտիլիի նախորդ կառավարիչ
Մալիհ Էֆէնտին Հոռոս կղզոյն
կառավարիչ անուանեցաւ:

Աւստրո-թուրքական պայմանագը-
րութեան վրայ Լէվանթ Հէքալա լը-
րագիրը քանի մը տեղեկութիւններ
կը հրատարակէ:

Պայմանագրութեան ծրագրին վը-
րայ Վիէ՛. Սուլթանին ըրած դիտա-
դրութիւններն երկու կէտն համար է-
լին, որոց Աւստրական պատուիրու-
կըն հաւանք է, հետեւաբար Ա-
ւստրիական կառավարութիւնը Սէ-
լանիլի մեծ ճանդուն հրամայող
Բօլօնիցայի կրճը գրուելու խն-
դիլն ետ առել է, և Նօվի-Պադարի
Աւստրական զօրք գրաւուելիք տե-
ղերուն մէջ իմաններն և Մօլլաներն
անուանելու իրաւունքը Սուլթանին
վերապահուել է: Աւստրիացիք Նօվի
Պադարի գաւառին մէջ Լի՛ճ գետին
աջ եզրերին վրայ Նօվի վարօշ, Բը-
բէրօլճէ և Պիէլօրօլճէ գիւղաքա-
ղաքները պիտի գրաւեն, բայց ա-
ռանք Վիէ՛. Սուլթանին մասնաւոր
արտօնութեան չպիտի կրնան աւելի
յառաջանալ գէպ ի հարաւ:

Այս պայմանագրութիւնն ստա-
րագրելու համար Օսմանեան և Ա-
ւստրիական պատուիրակաց իրագոր-
ծելի իշխանութիւնն արդած լինելով, Վիէ՛.
Սուլթանին և Աւստրիոյ կայսեր կող-
մանէ վաւերացման հարկ չէ մնացել:

Այս առաւօտ հրատարակեալ
պայմանական ազդ մը կը ծանուցանէ
թէ մետաղեայ դրամն ընդհանրացած
լինելով հաղին օխան պղինձ դրամով
երկու պրոնցի և ութմանկներու հա-
ցըն 70 փարայի ծախուելու: Երբեք
ընէ և դաղթականները պիտի շարու-
նակին 6 դրոշ 10 փարայի գնել հա-
ցը՝ քաղաքատեղութեան իրենց
բաժնուելիք տոմսակց միջոցաւ:

Հարաւթ օրը մայրաքաղաքին Մեր-
դիական դեպքան Պ. Գրիգորի Ժա-
նուցագիր մը զրկեց Ք. Գուռն, և
Ալլաւանիացւոց ծանուցեալ յարձակու-
ման շարժման դէմ բողոքեց: Պ.
Գրիգորի թուրք-օսմանական սահ-
մանագրի մը (Օսմանեան դուրք
դիւրեւելը պահանջեց:

Բ. Գուռն առանձն պատասխանին
մէջ յայտնեց թէ այս դէպքին հա-
մար Գոսօպոլի կուսակալին տեղե-
կութիւն խնդրած լինելով, սկսած
քննութեանց աւարտելուն և պաշ-
տօնական տեղեկութեանց դադար
կ'ստատէ:

Ազգիանուարացի դատուն Պուլ-
զարաց Արեւելեան Բումբէի և Պուլ-
զարիս գաղթելը կը շարունակէ:

Շիրքէթի խայրէի, Մախաւեի
և կամուրջին ներքի շողենաւները շա-
րաթ օրէն 'ի վեր թղթադրամ ընդու-
նեղէ դադարած են և պղինձ դրամ
կը պահանջեն: Հասարակութիւնն
այս անօրէնութիւնէն դժգոհելով,
ըստ առաջնորդ թղթադրամ մը
կուգէ, և այս պատճառաւ շարաթ
օրէն 'ի վեր Շիրքէթի խայրէի և
Մախաւեի շողենաւուց մէջ անկար-
գութիւն կը ծագին, վասն զի մէկ
կողմէն յիշեալ շողենաւուց դրամա-
հաւաք պաշտօնականները նոր սակա-
քին դարձադրել կուզեն պղինձ դը-
րամ պահանջելով, իսկ հասարակու-
թիւնը կընդդիմանայ և շատ անգամ
ուղեւորք առանց տոմարի գնելու շո-
ղենաւէն դուրս կ'եկնեն:

Երեկ առաւօտ Արմաւիրէ քիչ
նաւամատոցին վրայ քիչ մնաց որ մեծ
կախ պիտի ծագէր: Մեծութեանը
շողենաւ մանկու դուռները անօրէ-
նութեան հրամանաւ դոյնեցին և պա-
հանջեցին որ ուղեւորք կանխաւ տոմ
սակին գնեն և այնպէս շողենաւ
մանկն: Հասարակութիւնը զայրա-
նալով, Մեծութեանը մէկը Տրեյին և
դուռները խորտակելով ներս խուժե-
ցին: Նաւապետն ալ հարկադրեցաւ
ճանաչել ելնել: Երեկոյն ալ կամուրջը
հատնուեց, Մեծութեանը դարձեալ
պղինձ պահանջեցին, բայց ուղեւորք
մոտիկ չըլլին և բռնի դուրս ելան շո-
ղենաւէն:

Այս առաւօտ ալ նոյնօրինակ դէպք
մը պատահեցաւ Պէշիկթարի նաւա-
մատոցին, ուր Մեծութեանը դուռնե-
րը դոյնելով պղինձ կը պահանջէին:
Ստոր վրայ կախ ծագեցաւ, բռնի
մը հողի ծովն ինկան, բայց շատով
աղատեցան, և Հայ մը ոստիկանու-
թեան զինուորի մը հետ կուռի բլու-
նուելուն համար ձերբակալեցաւ:
Բայց հոն խռնեալ բազմութիւնն, որը
2—300 հոգւոյ չափ կային, տեղ-
ւոյն տոտիկանութեան դիմելով բու-
ղոյնեցին իրաց այս փնտրելու դէմ, և
յիշեալ Հայն ապառ թողուցաւ: Իսկ
Շիրքէթի խայրէի շողենաւն այս
խռովութիւնը տեսնելով առանց Պէ-
շիկթաւ հանդիպելու ճանքան շարու-
նակեց 'ի կամուրջ:

Այս օրինակ դէպքեր Շիրքէթի
խայրէի և Մախաւեի գրեթէ ա-
մեն շողենաւուց մէջ ալ կը պատա-
հին: Իսկ կամուրջին ներքի շողենաւ
ներուն անօրէնութիւնը խոհանու-
թիւն բանեցնելով այսինքն իւր տոմ
սակաց գինը 30 փարս պղինձ դրա-
մի ինկնելով, դժգոհութեան և ան-
կարգութեան առաջն տեսած է:

Շիրքէթի-խայրէի և Մախաւեի
սեխ անօրէնութիւններն ալ եթէ այս
օրինակին հետեւին, տարակոյս չկայ
որ վերջիչեալ ցաւայի իրողութեանց
վերջ մը տրուած կը լինի: Ըստ մեր
կարծեաց, փոխանակ աղքատաց և
գաղթականաց համար պիտի տեսնուի

սահմաններ և հասարակութեան պը-
ղինձով առջի սակագինը պահանջե-
լու, յիշեալ անօրէնութիւնը բա-
կինքն և թէ սակագինը քիչ մը դեղ-
չելով ընդհանրացնեն:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹՅՈՒՆ			
ԵՍՉԱՄԵՐ ՈՒՄՈՒՄԻՒՄ			
Այս առաւօտ քաղաքացւոց	42.12		
Կէս օրին	42.16		
Բոսնիայի երկաթուղի	Քր.	42.30	
Թրիպոլիտ	Իր.	980	

ԸՆԹԱՅՐ ԿՐԱՄԱՅ			
41 Ապրիլ			
Անգղ. իրաւ	Պր.	109	28
Նորօգն սակի		87	23
Խիշուի Ռուս		39	28
Դրընի		51	42
Մէծ խալիկ տարբերութիւն		3	43
Հինգնոց		409	
Պղինձ		137	

Ա. Գ. Ա. Յ. Ի.

Կ'ըսուի թէ շարաթ օրն և երեկ
ոստիկանութեան դռնէն Պատրիար-
քարան պաշտօնագիր մ'եկեր և Մը-
շեցի Բաղդադ տարաւ: Սակայն ու
Յոսեփ Պէր-Վանահայրն իւր ընկերաց
հետ ուղեւոր է:

Մեր այս լուրին ճշգրտութեամբ
չեմք ուղեւոր հաւատալ: Նկատելով
որ յիշեալ Գեր. Վանահայրն ամէն
մէկ երկու շարաթ յառաջ Մեծ-Ե-
պարքոյն աղբարագիր ապով իւր
հայրենիքը վերադառնալու և միան-
գամայն եթէ իր վրայ ամբողջապէս
թիւն մը կայ, կայսերական լիազո-
րէնցաց ներկայութեամբ իւր ոստիկան
հետ դատուելու հրաման խնդրած
էր:

Հետեւեալ չեմք յուսար որ այս
պիտի արդար խնդիր մը մերժուելով
վերադառնալու խնդրութեան ենթարկուի:

Հայկական մարտ 22 թուով հետե-
ւեալ գրուած է 'ի Պատրիարքարան:
«Տեղւոյս պաշտօնական եղող կու-
սակալ Գեորգի վաշային օրինակ իւր
մ'և սուր մը ընծայ արուեստաւ:

«Սոյն խորհուրդն յղացող և դուր-
ծագողն եղաւ տեղւոյս առեւտրա-
կան տանի նախագահ Ապուլ Գա-
սէր Տանա Եփէնտին: Սուրբ վրայ
«Երկու Ուրբաթ» վերադառնութիւնը
գրուած է, և ընծայատուութիւնն
ամայս 17ին կառավարութեան պաշ-
տօնատան մէկ սենեակին մէջ կատա-
րուեցաւ:

«Հանդէսը փառաւոր ընելու հա-
մար զինուորական նաւադարան և
զինուորներ խնդրուեցան, բայց զօ-
րաց հրամանատարը մերժեց:

«Յիշեալ Ապուլ Գասէր Տանա Ե-
փէնտին պաշտօնական կուսակալին վա-
ղմի բարեկամն է, զոր կուսակալը
Պէրութէն բերել տալով պաշտօնի
հասուցած է:

«Յիշեալ վաշայն իւր մեկնելէն ա-
ռաջ դոհուսակութեան հանրագիր մը
ստորագրել տուաւ, բայց հիւսպա-
տուք և քրիստոնէայ ժողովրդաց ա-
ռաջնորդները չմասնակցեցան:»

Տիւրքիս Մեղու Հայաստանի լը-
րագրին մարտ 21 թուոյն մէջ հետե-
ւեալ կարեւոր յօդուածը կը տեսնուի:

Արդէն յայտնուած է գրականու-
թեան միջոցով, որ երգուեալ փառ-
տարան Պ. Սեփեքերիմ Արծրունին
ուսումնասիրում է «Մուրաթեան ու-
սումնարանի» խնդիրն և ընդ նմին
հանդուգեալ Սամուէլ Մուրաթի կը-
տակի և նորա իրադրութեան
պատմութիւնը, որոց հետեւանքն ե-
ղաւ երկու միջոցից աւելի ֆրանկի
հրկոտի յօդուած Հայ տղի աղքատ
և որբ սրբոյց:

Յայտնի է նմանապէս, որ պարսն
Ս. Արծրունու առաջարկութեամբ
Տիւրքիս մը կազմակերպու իրաւագի-
տաց և պատմաբանից առանձին մաս-
նաւորով ընդ նախագահութեամբ
թեմակալ առաջնորդ Գաբրիէլ արք.
եպիսկոպոսի: Մասնագիտութեան
ցաւ մի նիստ և լսեց Պ. Արծրունու
արած գլխաւոր խնդիրները զեկու-
ցումն, որոց մասին աւելորդ չէր
լինել առաջ բերել այս տեղ քանի
մի կարծիքներ:

Մուրաթեան վարժարանի և Սա-
մուէլ Մուրաթեանի կարճատեւ
պատմութիւնը հետեւեալք են:

Ի 20 ապրիլ 1816 ամի Հընդ-
կատանի Մարաշ քաղաքում մեռ-
նում է Հայ կաթողիկ Աղա Սամուէլ
Միկրայեան Մուրաթ և թողում է մի
կապի, որոյ վերջերորդ յօդուածին
մէջ ասուած է, որ նա թողնում է
որոշեալ դուստր, որ այժմն է—
միկրայեանի կը համար, Հայոց ազգի
խեղճ և որբ մանկանց համար վար-
ժարան հիմնելու ըստ խորհրդոյ և
միջնորդութեան վեհապետի Հայ միա-
բանութեան:

Այդ հրկոտի դուստր երկու
կաթակատարներն, Աղեքսանդր և
Էդուարդ Ռաֆայէլեանք, պարտա-
ւոր էին դուրս գնել գետին գնելու
համար եւրոպայի մի կողմը, որ նու-
րա արդիւնքով կարելի լինի հայ-
թայթել վարժարանի պիտոյքը: Վե-
հապետի միաբանութեան անգամ հայր
Սարգիս Թեոփոսեան երկու անգամ
ճանապարհորդեց դէպի Հնդկաստան
(Մադրաս) և այն տեղ դատարանի
միջոցաւ Սամուէլ Մուրաթեանի ժա-
ռանգներից ստացաւ կտակեալ դու-
ստրը: Սրանից յետոյ Միկրայեան
միաբանութիւնը հիմնեց ուսումնա-
բան Պատուայ քաղաքում և երկու
կողմով Աւստրիայի կառավարութիւ-
նից, որ միաբանութիւնից հաշիւ կը
պահանջէր նորա ծախսի և գործու-
նեցութեան մասին վերաբերութեամբ
վարժարանին, վեհապետի միաբանները
փախուցին դարձեալ Փարիզ: Այն տեղ
նմանապէս կառավարութիւնը նրան-
ցից հաշիւ էր պահանջում: Այդ
պատճառաւ միաբանութիւնը կամե-
ցաւ տեղափոխել վարժարանը Պոլիս
Այդպէս տեղեց ուսումնարանի խըն-
դիրը մինչև ի Յրանկո—Պրոսպան
պատերազմը, երբ ֆրանկոս միակի-
ցաւ ուսումնարանը և այն տեղից
նորա վերանորոգութիւնը իւր տա-
րաւ հետ մի հանդիս Պապի և Ռուսմ
նարանը կառավարելու համար յիշ-
եալ արեւմտեան գնեցին իտալացի
մը ահագին տարածութեամբ գետին:
Գնեցին ֆրանկոս մի պարտաւորով
400,000 ֆրանկից աւելի, շինեցին
տուն Պատուայում 25,000 ֆրանկից
աւելի ծախելով նորա վերայ: Մեծ
չե ֆրանկոս—Պրոսպան պատերազ-
մի Մուրաթեան վարժարանում կըրթ-
վում էին Հայ Լուսաւորական երա-
կայք: Իսկ դարձեալ յետոյ Հայ
Լուսաւորականները համար այդ ու-
սումնարանի դռները միանգամայն
փակ են: Վերջերեալ համառօտ
պատմութեան նկատմամբ իրաւա-
բանները մասնագիտութեան քննադատեց
Պ. Ս. Արծրունու առաջ բերած հե-
տեւեալ խնդիրները:

1. Ունի՞ն արդեօք իրաւունք
Հայ-լուսաւորականները համարել
խրեանց ժառանգ Սամուէլ Մու-
րաթեանի կտակեալ դուստրի:

2. Զե՞ն կորուսել արդեօք Հայ-
լուսաւորականները այդպիսի իրա-
ւունքը որոշելու և պահանջ յարու-
ցանելու:

3. Ունի՞ն իրաւունք արդեօք մի-
և-նոյն Հայք հաշիւ պահանջել վե-
հապետի միաբանութեանից:

4. Գլխաւոր և իրաւագիտական
հայեացքով ի՞նչ դեր է պատկանում
միաբանութեանը կտակը կատարե-
լումը:

5. Կարելի՞ է արդեօք վեհապետի
միաբանութեան միանգամայն հեռա-
ցնել կտակի զօրութեամբ վարժա-
րանին մասնակցելուց:

6. Կարելի՞ է արդեօք, ըստ օրի-
նաց և ըստ կտակի իմաստին և նը-
պատակին, հիմնել ուսումնարան ֆոքր
Ասիայում, կամ կեդրոնացնել նու-
րան Պոլսում, իւր բազմաթիւ բա-
ժանմունքներով Հայաստանի զանա-
զան քաղաքների մէջ:

7. Ո՞վ կարող է համարվել, ըստ
միջադէպին օրինաց, ներկայացուցիչ
Հայոց որբ և աղքատ մանկանց իրա-
ւանց և այլն:

8. Ո՞ր տեղ պէտք է, եթէ կարի-
քն ստիպէ, դատ բաց անել վերո-
գրեալ իրաւունքը պաշտպանելու
և իրադրութեան համար:

Այդ խնդիրները վճռվեցան իրա-
ւաբանների առաջին նիստումը հե-
տեւեալ կերպով: Սամուէլ երեք խըն-
դիրները—գրականութեան, շրջադր-
թէ միաբանութեանը ոչինչ նիւթա-
կան կամ սեփականութեան դեր չէ
ստուած կտակով, հիշեցրողը և վե-
հապետը—գրականագէտ: Եթե
լուրդը բարդ խնդիր դուրս միանայ
վճռու առ ժամանակ չէ ստացել, և
ուրեքը—թէ դատը պէտք է
բաց անել Անգղիացւոց դատարան
ներում:

Գրականութեանը սու յոյժան իւր
պարտաւորութիւնը կ'համարէ յայտ-
նել իւր կարծիքը այդ խնդրի մա-
սին: Եթէ մասնագիտութեան կարծիքը
ճշմարիտ է և իրագործվի, այնու-
հետեւ Հայաստանի յաղթութիւնը
այն ամեն շարիքների վերայ, որոնց
դէմ նա պատերազմում է, արդէն
ապահոված կարելի է համարել:

Ազգի ներկայ աղքատութեան
ժամանակ այսպիսի նշանաւոր դու-
ստրը մեծ դեր կարող է խաղալ նու-
րա դպրոցական գործի մէջ: Ուստի
և Հայ ազգի վերայ բարոյական
պարտք կայ ամեն միջոց դուրս գնել,
ամեն տեսակ զոհաբերութիւն անել
այդ հարցի յօդուած ազգին վճռու-
լուն, քանզի նորա համար պարզ է,
որ դպրոցները նրան պիտի տան այն,
ինչ որ նա պատում ու որոնում է
վեհապետներից, յեղափոխութիւն
ներեց և բարենորոգութիւններից:
Հայ դպրոցները Հայաստանում պիտի
զգայն ամեն բռնութիւնը քրդերի
և այլ բարբարոս տարիների և նրանց
բարեկամ և հաղթանակ անեն Հայոց
հանճարի և աշխատանքի առաջ:
Ուրեմն ամեն ջանք և աշխատանք
թափելու է Հայ ազգը Սամուէլ Մու-
րաթի կտակին արդար կատարման և
նորա նուէրների յօդուած ազգի դու-
րածութեան համար:

Ա. Գ.

Ազգային Հիւանդանոցի կառուած-
ներէն Եփեսոս-Գուլիսի դուրը Ս. Յա-
կոբայ վանքին կից արձարանին Օսմ-
րեկան վարձքը մինչև տասն Օսմ-
րեկայի հասած ըլլալով, կը ծանուց-
ւի Արդոյ հասարակութեան, որ եթէ
աւելի տուող կայ՝ յառաջիկայ կիւ-
րակէ ժամը 6 1/2ին դայ Ազգային
Հիւանդանոց և հոն վերջնական սու-
կարկութեան մասնակցի:

1879 ապրիլ 10 Գործակալ
Գրասեն. Հիւանդ. Ազգային
Մեծ-Նոր խան Հիւանդանոցի
Թիւ 49 Սպէս Հիւանդան

ՆՈՐ ԶՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՏԱՄԱՏԵՆ ԶՈՒՂԱՐԱՆ

Օրաւ 463

Հայ, Տաճիկ և Եւրոպացի տպագրական տառեր իրենց ամեն տեսակ ներքով կը գտնուին պատրաստ խիստ արժան գիներով:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԱՂԱՋԱՆ

Կ. Պօլիս Ղալաթիա Միւստան և Բնիկերաց Ամերիկայի Մաղաղան կը ծախուի, աղիւ ճերմակ կտաններ, ու սեղանի ծածկոյ և այլն, սեղանի արձանած պատուաքաղ, դրդալ և այլն. կապի Լամբաներ, սեղանի ճերմակ յախճապակի սպասք Անգլիոյ տեսակէն, քարեօղաներ, փիքէ ծածկոյ, քիւնէ սալան և այլն, բոհանոցի փերարներով անօթներ, կարի գործիքներ, և ուրիշ անթիւ պիտանի փառաք կը ծախուին չափաւոր գներով:

Ա. Չ. Գ.

Միւստ Զերադի գործերը Պօլսոյ գրածախներէն դատ՝ Բերայի կողմն ալ կը ծախուին Ղալաթիա—Սարայի գաղտնի գինացի Պ. Պօտէն գաղղիւսոյի գրածախին քով, հետեւեալ գիներով:

Գրական փորձեր	2 ֆրանք
Աղգ. Դաստիարակութիւն 1 1/2 "	
Թէ ինչ շահեցանք Պէրլինի վեհագործունէն	75 անդիմ
Հայաստան և իտալիա	1 ֆրանք

ՆՈՐ ԶՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՀԱՅ ՄԱՏԵՆ ԶՈՒՂԱՐԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԼԵՋԱՌԱՆ

Աշխատատեղութեան Ա. Պիւլիս և Բնիկերաց Աղգային հեղինակաց զանազան գործերէն քաղեալ ընտիր հաւաքածոյ մ' է Արձակ և Ստանաւոր, որով բանասերը կրնան կատարեալ ճաշակ մ' առնուլ արդէն Հայ մատենագրութեան վրայ:

Գործը տպագրութեան յանձնուած ըլլալով, ծախքը փոքր 'ի շատէ թեթեւեղութեամբ բաժանորդագրութիւն մը բացուած է բոլոր գրավաճառաց քով:

Բաժանորդագրութեան գինն է 2 ֆրանք. իսկ տպագրութեն յետոյ 3 ֆրանքի պիտի ծախուի:

ՀԱՅ ՄԱՏԵՆ ԶՈՒՂԱՐԱՆ

ՊԱՏԱՆԿԱՆ ՆԵՐՇՆՁՈՒՄՆԵՐ

Ուսումնասիր հեղինակն այս գրքը քուլին մէջ ամբողջած է իւր գրքաւորներն, որք պատանեկան հասակի մէջ երկնուած, դեռուհաս հոգւոյ մ' առաջին դպրոցներն և մըտածանքները կը պարունակեն:

Կը ծախուի Եփեսոս—ճամբի Զիլին կիրքէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Գուկասեան գրատունը և ուրիշ Հայ գրքաւորաւորաւոր քով 'ի գին 75 անդիմ:

ՊԱՏԱՆԿԱՆ ՆԵՐՇՆՁՈՒՄՆԵՐ

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՊԱՏԱՆԿԱՆ

Թարգմանեալ 'ի Գաղղիականէն

Կը գտնուի Ուղուն չարը Յրէնկեան գրատունը և ուրիշ Հայ գրավաճառաց քով:

Դին թերթին 'ի զոր արծաթ գրամ:

ՊԻՏԱԿ

Չ. ԽԱՅՈՒՆՅԱՆ

Այս զուարճար և օգտակար գործին առաջին տետրը կը խօսի աղջը:

ՇԻՐՔԵՐԻ ԽԱՅՐԻԷԻ ՇՈՒԿԵՆԱԿԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵՅԻ ԺԱՄԵՐԸ

1879 ՍՊՐԻՂ 4 ՉՈՐԵՐՇԱՐԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՁՆԻ ԱՊՐԻՂ 30

ԲՈՍՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈՒԿԵՆԱԿԵՐԸ

Ժամ	Երբեք Երբեք	Թիւ
11 30	Եկնիմանալէն Մէջադու Պէյլեքէն, Թարապիւր, Եկնիքէյ, Սթէնիա, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ, Եկնիքէյ, Մէջադու, Պէյլեքէյ, Թարապիւր, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	32
12 30	Եկնիքէյ, Մէջադու, Պէյլեքէյ, Թարապիւր, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	20
1 45	Եկնիմանալէն Մէջադու, Պէյլեքէյ, Թարապիւր, Եկնիքէյ, Սթէնիա, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ, Արնաւ:	18
3	Մէջադու, Պէյլեքէյ, Թար. Եկնիքէյ, Սթէնիա, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ, Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	32
4 15	Եկնիմանալէն Մէջ. Պէյլեքէյ, Թար. Եկնիքէյ, Սթէնիա, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ, Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	28
5 15	Եկնիմանալէն Մէջ. Պէյլեքէյ, Թար. Եկնիքէյ, Սթէնիա, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ, Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	28
6 15	Եկնիմանալէն Պէյլեքէյ, Թարապիւր, Պէյլեքէյ, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ, Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	4
8	Բ. և Ա. Գալաթիէն Եկնիմանալէն Մէջադու, Պէյլեքէյ, Թար. Եկնիքէյ, Սթէնիա, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ, Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	20
10	Մէջադու, Պէյլեքէյ, Թարապիւր, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ, Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	22

ԱՐՆԱՎԵՐ ԳԵՂԷՆ

11 45	Արնաւաւորէյէն, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	28
12 15	Արնաւաւորէյէն, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	23
12 30	Պէյլեքէյ, Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	22
1 20	Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ, Գալաթիէն:	28
2	Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	23
3	Արնաւ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ, Գալաթիէն:	17
10 15	Արնաւաւորէյէն, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ:	19
11	"	28

ԱՐՆԱՎԵՐ ԳԵՂԷՆ

11 45	Պէյլեքէյ, Թարապիւր, Եկնիքէյ, Ա. Հիւսար, Գալաթիէն, Պէյլեքէյ, Օրթաք, Գուրուչ, Գալաթիէն:	19
11 45	Արնաւ, Պէյլեքէյ, Օրթաք, Պէյլեքէյ, Գալաթիէն:	4
12 15	Բ. և Ա. Գալաթիէն Մէջադու, Պէյլեքէյ, Թար. Պէյլեքէյ:	17

Կանց շունչով 1143 տարի ապրելու արուեստին վրայ: Մէջ տետրին գինն է 20 փարանոց մէջիւ մը. իսկ կան. խիկ քառորդ մէջիւ մը տուալն իրաւունք պիտի ունենայ 12 տետրի, որոնք հետզհետէ պիտի հրատարակուին:

Կեդրոնատեղին է Գուկասեան գրատունը:

ԴԻՅԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ ԶԱՄԱՆՈՑ

ՅՈՐԴՆԵՅ Գ. ՄԱՐԵՐԱՆ

Ի պէս աշխարհի շարժումաց

Ի պէր տպագրութիւն Գ. Մարեան

Ամեն Հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի: Գին 90 անդիմ:

ԻՐԱՆԱԼԻ

ՀԱՅԵՐԷՆ ՇԱՐՔԻՐՈՒԹԵԱՆ

Գրեց Մ. Մամուրեան

Ահա տարի գեղեցիկ մէջիւ մը, որ Մամուրեան էփեսոսի աշխատասիրութեամբ մուտ գտնելով մայրենի լեզուին ուսման մէջ, կառաջնորդէ աշակերտները շարագ իր լինելու, չըստաւելով որ անոնք քերականութեան տաղտկալի շրջանէն անցնին:

Այս գրքիցը Զմիւռնիոյ Տէպէեան եղբարց տպարանէն 'ի լոյս բնծալուելով, կը ծախուի Եփեսոսի Զիլին կիրքէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Գուկասեան:

ԺՈՂՈՒՅ ՊԱՄԱՍՏՈ

Թարգմանեալ Կարապետ Կարամանեան

Ողբերաները Տիւմա Գաղղիացի մեծանուն վարդապետին զրէն ելած սոյն գործին ութերորդ սին է վերջին հատորն ալ իջկիրի Տէպէեան եղբարց տպարանէն 'ի լոյս բնծալուելով, Պօլիս հասած է: Այս գեղեցիկ վեպին մէջ, որ Լուի Ժիլի կեանքը, վարքն ու վարձանքը նկարագրուած են, հետզհետէ կը ներկայանան վրէժաւ և իւրեւր անցեալ գարուն այն երկու մեծ մարդիկը, թաղուելով իրաւունքները կը յայտնուին, Ֆրանս—Մասսանց օթեաններն օտարին առջև կը բացուին, վերջապէս ամեն կարգի և հասակի մարդ իւր սիրած նիւթը հոն կը գտնէ, և այլն:

Կը ծախուի Եփեսոսի Զիլին կիրքէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Գուկասեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով: Գին 2 ֆր. 25 անդիմ:

ԻՄԱՐԱԳԻՐ—ՏՆՈՐԷՆ

Կ. Ս. ԻՍԻԻԻՅԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՀԱՄԱԿԱՆ ՆՈՐՈ ԽԱՆ

Բաշար, Գանդ, Ա. Հիւսար, Գանդ, Վանիք, Չէնկէլ	
Պէյլեքէյ, Գուրուչ	
3 Պէյլեքէյ, Պէյլեքէյ, Բաշար, Գանդ, Ա. Հիւսար, Գանդ	33
Վանիք, Չէնկէլ, Գուրուչ, Գալաթիէն	
8 45 Պէյլեքէյ, Պէյլեքէյ, Բաշար, Գանդ, Ա. Հիւսար, Գանդ, Վանիք, Չէնկէլ, Պէյլեքէյ, Գուրուչ, Իսիկ	23

ԿԱՄԱՐԱՅԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈՒԿԵՆԱԿԵՐԸ

Ժամ	Երբեք Երբեք	Թիւ
1 45	Գալաթիէն, Պէյլեքէյ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ, Օրթաք, Բ. Հիւսար, Գանդ, Եմիրի Պոյաճ, Եկնիքէյ, Պէյլեքէյ, Թարապիւր, Պէյլեքէյ, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	4
1 30	Պէյլեքէյ, Օրթաք, Արնաւ, Բ. Հիւսար, Էմիրի Պոյաճ, Եկնիքէյ, Թարապիւր, Մէջադու, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	32
2 30	Պէյլեքէյ, Օրթաք, Արնաւ, Պէյլեքէյ, Բ. Հիւսար, Պոյաճ, Եկնիքէյ, Թարապիւր, Պէյլեքէյ, Մէջադու, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	28
5	Գալաթիէն, Օրթաք, Արնաւ, Պէյլեքէյ, Բ. Հիւսար, Պոյաճ, Եկնիքէյ, Թարապիւր, Պէյլեքէյ, Մէջադու, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	20
6 30	Իսիկ, Պէյլեքէյ, Գուրուչ, Օրթաք, Պէյլեքէյ, Չէնկէլ, Արնաւ, Գանդ, Բ. Հիւսար, Պոյաճ, Եկնիքէյ, Թար. Պէյլեքէյ:	23
8	Պէյլեքէյ, Օրթաք, Արնաւ, Բ. Հիւսար, Էմիրի Պոյաճ, Եկնիքէյ, Թարապիւր, Պէյլեքէյ, Մէջադու, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	22
10	Արնաւ, Պէյլեքէյ, Բ. Հիւսար, Պոյաճ, Էմիրի Պոյաճ, Եկնիքէյ, Թար. Պէյլեքէյ, Մէջադու, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	32
10 40	Պէյլեքէյ, Օրթաք, Արնաւ, Պէյլեքէյ, Բ. Հիւսար, Էմիրի Պոյաճ, Եկնիքէյ, Թարապիւր, Պէյլեքէյ, Մէջադու, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	18
11 15	Պէյլեքէյ, Բ. Հիւսար, Պոյաճ, Էմիրի Պոյաճ, Եկնիքէյ, Թարապիւր, Պէյլեքէյ, Մէջադու, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	26

ԱՐՆԱՎԵՐ ԳԵՂԷՆ

12 45	Ուղղակի Արնաւաւորէյէն:	28
1 30	"	23
2 30	"	17
9 30	Գալաթիէն, Օրթաք, Գուրուչ, Արնաւ:	19
10 15	Գալաթիէն, Պէյլեքէյ, Օրթաք, Գուրուչ, Արնաւ:	23
11 15	Գալաթիէն, Օրթաք, Գուրուչ, Արնաւ:	23
11 40	Պէյլեքէյ, Օրթաք, Գուրուչ, Արնաւ:	28
12	Պէյլեքէյ, Օրթաք, Գուրուչ, Արնաւ:	4

ԱՐՆԱՎԵՐ ԳԵՂԷՆ

2 30	Իսիկ, Գուրուչ, Պէյլեքէյ, Չէնկէլ, Վանիք, Գանդ, Ա. Հիւսար, Գանդ, Բաշար, Պէյլեքէյ, Թար. Պէյլեքէյ, Եկնիքէյ:	19
9 45	Գուրուչ, Պէյլեքէյ, Չէնկէլ, Վանիք, Գանդ, Ա. Հիւսար, Գանդ, Բաշար, Պէյլեքէյ, Թար. Պէյլեքէյ, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	17
10 30	Գալաթիէն, Գուրուչ, Պէյլեքէյ, Չէնկէլ, Վանիք, Գանդ, Ա. Հիւսար, Գանդ, Բաշար, Պէյլեքէյ, Թար. Պէյլեքէյ, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	34
11 15	Գուրուչ, Պէյլեքէյ, Չէնկէլ, Վանիք, Գանդ, Ա. Հիւսար, Գանդ, Բաշար, Պէյլեքէյ, Թար. Պէյլեքէյ, Եկնիքէյ, Էմիրի Պոյաճ, Բ. Հիւսար, Պէյլեքէյ:	19
11 40	Գալաթիէն, Գուրուչ, Պէյլեքէյ, Չէնկէլ, Վանիք, Պէյլեքէյ:	22

Լրացիր ամեն օր կը հրատարակուի:

Բաժանորդագրութեան տեսչն է Գալաթիէն Սանտրոյ Տրար Զատալի թիւ 193, Նօրօ խան Մասիսի խմբագրատունը: Իսկ գաւառացի մէջ հետեւեալ հոգաւորաւորաց գրատեսիկները:

- ԶՄԻՒԼԵՒԱՆ, Ստեփան Էփ. Տէպէեան, Նիկիտիս, Ստորով, Եփեսոսեան, ՊԵՐՈՍԱՆ, Ստեփան Էփ. Թանկէրեան, ՌՈՏՈՍՈՒ, Արթ. Տ. Արիստակէս աւագ, քահանայ Պէյլեքէյ, ԱՂԻՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, ՍԱՄԱՐԻՆ, ՏՐԱՊԵՐՈՒՆ, Ա. Եփ. Տէպէեան Էփ. Զիլին, ՍԵՐԱՍԻԱՆ, Նազարէթ Էփ. Յ. Խաթաւորեանց, ԵՐԴՈՒՄԱՆ, ԳԱՐԵԼԻՆ, ԿԵՐԱԿՈՒՄ, Կ. Գալաթիէն, ԵՐԶԵՆԻ, Թաղէն Էփ. Բաղրատունի, ԿԱՐԻՆ, Կարապետ, Զաքարեան, ՄՈՒՇ, Միքայէլ, Փօթիկեան, ՎԱՆ, ԲԵՐԻՆ, Սեդրակ, Ստեփանեան, ՏԵԳՐԱՆԱԿԵՐՏ, Թաթմա Էփ. Թաշահան, ԵՐԵՍԻԱՆ, Գեորգ Էփ. Ոսկերչեան, ՄԱՐԵՆ, ՅՈՐԴՆԵՅ, Ֆրանս աղա Ս. Ֆրանսեան, ՏՊԻՒՄ, Պ. Նիկիտեան Տ. Գալաթիէն, ԿԱՆԱԿԱՆ, Պէտրոս աղա Զէրմեան: